

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Baggrunden for lovforslaget er vedtagelsen af loven om forskningsrådgivning m.v. (lov nr. 405 af 28. maj 2003). Loven fastsætter bl.a., at Det Strategiske Forskningsråd skal rådgive sektorministerierne ved at foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger, inden de enkelte ministre foretager uddeling af forskningsbevillinger blandt de ansøgninger, der af Det Strategiske Forskningsråd er blevet fundet støtteværdige.

Forslaget indebærer, at Det Strategiske Forskningsråd overtager den forskningsfaglige vurdering, der hidtil har ligget i Forskningsrådet for Udviklingsforskning. Derfor foreslås det, at det nuværende Forskningsråd for Udviklingsforskning nedlægges for at undgå dobbeltarbejde. Udviklingsministeren vil overveje at nedsætte et rådgivende forskningsfagligt udvalg, der vil rådgive ministeren om en mere strategisk anvendelse af bevillingen til udviklingsforskning.

2. Historisk baggrund for oprettelse af Forskningsrådet for Udviklingsforskning og dets sammensætning

Forskningsrådet for Udviklingsforskning blev oprettet i 1968. Ved lov om internationalt udviklingssamarbejde (lov nr. 297 af 10. juni 1971) blev forskningsrådet lovfæstet. Rådet har i dag den opgave at afgive indstillinger om fordelingen af Udenrigsministeriets midler til udviklingsforskning.

Forskningsrådet består af 10 medlemmer, der udpeges af Udviklingsministeren. Rådet er sammensat af repræsentanter for forskningsrådene, erhvervsorganisationer, de ikke-statslige udviklingsorganisationer og embedsfolk fra Udenrigsministeriets Sydgruppe.

Forskningsrådet foretager en forskningsfaglig vurdering af ansøgninger om tilskud til forskningsprojekter og projekter til opbygning af udviklingslandenes kapacitet på forskningsområdet og indstiller de projekter, der skal modtage støtte.

3. Konsekvenser af den foreslåede ændring af lov om internationalt udviklingssamarbejde

På baggrund af vedtagelsen af loven om forskningsrådgivning forventes lovforslaget som helhed at medføre en mere rationel sagsgang ved behandlingen af ansøgninger om støtte til udviklingsforskning og en styrket strategisk indsats af de bevillinger, der anvendes til udviklingsforskning. I øvrigt henvises til skemaet over konsekvenser af lovforslaget nedenfor.

Udviklingsministeren vil i stedet overveje at nedsætte et rådgivende forskningsfagligt udvalg til at bistå med den forskningsrådgivning, der fortsat skal varetages i Udenrigsministeriet. Udvalget vil som sine hovedopgaver have rådgivning om en mere strategisk anvendelse af forskningsbevillingen og uddeling af midler på grundlag af Det Strategiske Forskningsråds forskningsfaglige vurdering af ansøgningerne. Udvalget vil få det samme antal medlemmer som det nuværende forskningsråd. Medlemmerne udpeges af udviklingsministeren. Udvalget vil blive sammensat af 5 medlemmer med forskningsfaglig baggrund, 3 medlemmer udpeget blandt medlemmerne af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde og 2 embedsfolk fra Udenrigsministeriet.

Det rådgivende udvalg vil dermed fortsætte den igangværende udvikling mod en mere strategisk anvendelse af forskningsbevillingen. Omlægningen vil styrke sammenhængen mellem forskningen og det praktiske bistandssamarbejde og skabe en større effekt af forskningsindsatsen.